

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

İZMİR ULAŞIM HİZMETLERİ VE MAKİNA SANAYİ ANONİM ŞİRKETİ

2023 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2024

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	5
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	6
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM BULGULARI.....	8

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1:Sermaye ve Ortaklık Tablosu	2
Tablo 2:Şirket İştirakleri	2
Tablo 3: Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Hizmet Ödemeleri.....	15

KISALTMALAR

BOBİ FRS	Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı
ESHOT	İzmir Elektrik Su Havagazı Otobüs ve Trolleybüs Genel Müdürlüğü
İZBAN AŞ	İzmir Banliyö Taşımacılığı Sistemi Ticaret Anonim Şirketi
İZDENİZ AŞ	İzmir Deniz İşletmeciliği Nakliye ve Turizm Ticaret Anonim Şirketi
İZELMAN AŞ	Genel Hizmet, Otopark, Özel Eğitim, İtfaiye ve Sağlık Hizmetleri Ticaret Anonim Şirketi
İZENERJİ AŞ	İnsan Kaynakları Temizlik Bakım Onarım Enerji Güvenlik Hizmetleri İlaçlama ve Turizm Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi
İZULAŞ	İzmir Ulaşım Hizmetleri ve Makine Sanayi Anonim Şirketi
SGK	Sosyal Sosyal Güvenlik Kurumu
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını
UKOME	Ulaşım Dairesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu Borçlarının Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Gecikme Cezası Ödenmesi
2. Otobüslerin Toplu Taşıma Hizmetinin Aksamasından Kaynaklanan “Oto Tahsis ve Servis Dışı Kalma Ücreti”nin Tahsil Edilmemesi
3. Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımında Sözleşme ve Genel Giderler ile Yüklenici Karının Hatalı Hesaplanması
4. Yeminli Mali Müşavirlik ile Bağımsız Denetim Hizmet Alımı İşinin Kamu İhale Kanunu Kapsamı Dışında Gerçekleştirilmesi ve Sözleşmeye Aykırı Ücret Zammı Yapılması
5. Üstü Açık Tur Otobüslerinin Daha Etkin Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

İzmir Ulaşım Hizmetleri ve Makine Sanayi Anonim Şirketi (İZULAŞ), İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 70'inci maddesi ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 1990 yılında kurulmuş olup 23.03.1990 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiştir.

İZULAŞ AŞ'nin faaliyet alanı, şirket ana sözleşmesinde gösterilmiş olup İzmir ili sınırları alanı dahilinde toplu taşımacılık, bireysel ve grup gezileri hizmetlerini yerine getirmek ve bunu sağlamak amacıyla olanakları hazırlamak, düzenlemek, düzenlenenlere katılmak, işletmek, işlettirmek, turistik amaçlı sehirçi ulaşımın sağlanabilmesi için fayton, akülü araç, bisiklet vb. motorlu-motorsuz araçlar temin etmek suretiyle işletmecilik yapmak veya işlettirmek, kiraya vermek, kiralamak işi ile iştigal etmektedir.

Şirket, yasalara ve kuruluş amacına uygun olan işlerin yapılması için Türkiye sınırları içinde taşınmaz tasarruf ve bunların üzerinde aynı hak tesis edebileceği gibi bunları alıp satabilir, kira ile işletebilir veya kiraya verebilir.

İZULAŞ AŞ kamu ve özel hukukuna tabi olarak kurulmuş olup faaliyetlerini ise temel olarak Türk Ticaret Kanunu, Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Borçlar Kanunu'na tabi olarak gerçekleştirmektedir. Ayrıca şirket gerçekleştireceği ihaleli işlemlerde Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'na tabidir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Şirket, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri doğrultusunda kurulmuş anonim bir şirkettir. Dolayısıyla, yönetim kurulu tarafından temsil ve idare olunur. Yönetim kurulu üyeliğine ancak gerçek kişiler seçilebilir. Pay sahibi olan bir tüzel kişi yönetim kurulu üyesi olamaz. Ancak, tüzel kişinin temsilcisi olan gerçek kişiler yönetim kurulu üyesi olarak seçilebilir. Yönetim kurulu niteliği gereği sürekli bir organdır.

Anonim şirket yönetim kurulu; ortakların sermayelerinin korunması ve değerlendirilmesini, şirket alacaklılarının da alacaklarını emanet ettikleri, idare ve temsile yetkili bir organdır. Yönetim kurulu, anonim ortaklığın kanunla öngörölmüş zaruri bir organdır.

Şirketin Yönetim Kurulu, tüzel kişi ortaklığını temsilen 11 üyeden oluşmaktadır. Yönetim Kurulu üyeleri 23.03.2020 tarihli Genel Kurul Kararı ile seçilmişlerdir.

Şirketin idari birimleri 6 müdürlükten oluşmaktadır. Şirkette çalışan personel sayısı, 31.12.2023 tarihi itibarıyla 869'dur. Çalışan personel 4857 sayılı İş Kanunu'na tabidir.

1.3. Mali Yapı

İZULAŞ AŞ'nin nominal sermaye tutarı 1.016.500.000,00 TL olup sermayesinin tamamı ödenmiştir.

İzmir Büyükşehir Belediyesi, şirketin %89,80 oranındaki hissesine sahiptir. Şirketin 31.12.2023 tarihi itibarıyla sermaye ve hisse yapısı aşağıdaki gibidir:

Tablo 1:Sermaye ve Ortaklık Tablosu

Pay Sahibinin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
İzmir Büyükşehir Belediyesi	1.042.129.000,00	89,80
ESHOT Genel Müdürlüğü	111.408.000,00	9,60
İZDENİZ AŞ	6.963.000,00	0,60

İZULAŞ AŞ'nin aşağıdaki tabloda yer alan iştirakleri bulunmaktadır.

Tablo 2:Şirket İştirakleri

İştirakin Adı, Soyadı/Ünvanı	Sermaye Miktarı (TL)	Sermaye Oranı (%)
TANSAŞ GIDA TURİZM LTD.ŞTİ.	800,00	0,07
METRO AŞ	167.200.000,00	40,00
İZELMAN AŞ	119.811.010,00	18,13
İZBAN AŞ	24.400.000,00	1,00

Şirketin amacı İzmir ili sınırları alanı dahilinde toplu taşımacılık hizmetlerini yerine getirmek ve bunu sağlamak amacıyla olanakları hazırlamak, düzenlemek, işletmek, veya işlettirmek, kiraya vermek ve kiralamaktır. Bu nedenle şirketin ana gelirleri toplu ulaşım biniş gelirleridir. Bunun yanında bisiklet biniş gelirleri ve teleferik biniş gelirleri de şirketin önemli gelir kalemleridir.

Şirketin 2021, 2022 ve 2023 yılı gelir tabloları incelendiğinde; son üç yılda Şirketin dönem net zararının nominal olarak arttığı görülmüştür. Şirket; 2021 yılında 176.577.012,62 TL, 2022 yılında 397.734.934,34 TL ve 2023 yılında ise 533.986.924,67 TL zarar etmiştir.

Şirketin son üç yıldaki faaliyetleri sonucunda zarar etmesinin nedenlerinin, şirketin en büyük girdi kalemleri olan akaryakıt ve yedek parça fiyatlarında yaşanan yüksek artışlar ile 2022 ve 2023 yıllarında personel ücretlerine yapılan zamlardan kaynaklanan maliyet artışları olduğu değerlendirilmektedir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Şirketin Muhasebe Sistemi

6102 sayılı Kanun'da; Kanun'a tabi gerçek ve tüzel kişilerin, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma ve kayıt zamanıyla ilgili hükümleri ile aynı Kanun'un 175 ve mükerrer 257'nci maddelerinde yer alan yetkiye istinaden yapılan düzenlemelere uymak zorunda olduğu belirtilmiştir.

Söz konusu yetkiye istinaden Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından (1) Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği 26.12.1992 tarihinde yayımlanmış ve 01.01.1994 tarihinden itibaren yürürlüğe girmiştir. Şirketin tabi olduğu muhasebe sistemi (1) Seri No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği'nde yer alan Tekdüzen Hesap Planıdır.

Şirket, muhasebe kayıtlarını 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ilkelerine uygun şekilde ve 7/A seçeneğine göre tutmaktadır. 7/A seçeneğinde, giderler yapıldıkları anda ilgili defter-i kebir hesaplarına fonksiyon esasına göre kaydedilirken, söz konusu giderler aynı zamanda yardımcı defterlerde hem çeşit esasına hem de ilgili gider yerlerine göre izlenir. 2022 yılı Aktif Toplamı 14.008.700,00 TL veya Net Satışlar Toplamı 28.016.300,00 TL'yi aşan üretim ve hizmet işletmeleri, 2023 yılında maliyet hesaplarını 7/A seçeneğine göre tutmak zorundadırlar.

1.4.2. Şirketin Raporlama Sistemi

Anonim şirketin finansal tabloları hakkındaki hükümlere 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda yer verilmiştir.

Kanun'un 514 ve 515'inci maddelerine göre yönetim kurulu, geçmiş hesap dönemine ait, Türkiye Muhasebe Standartlarında öngörölmüş bulunan finansal tablolarını, eklerini ve yıllık faaliyet raporunu, bilanço gününü izleyen hesap döneminin ilk üç ayı içinde hazırlar ve genel kurula sunar. Anonim şirketin finansal tabloları, Türkiye Muhasebe Standartlarına göre şirketin malvarlığını, borç ve yükümlülüklerini, öz kaynaklarını ve faaliyet sonuçlarını tam,

anlaşılabilir, karşılaştırılabilir, ihtiyaçlara ve işletmenin niteliğine uygun bir şekilde; şeffaf ve güvenilir olarak; gerçeği dürüst, aynen ve aslına sadık surette yansıtacak şekilde çıkarılır.

Kanun'un 516'ncı maddesine göre yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu ise, Şirketin, o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile finansal durumunu, doğru, eksiksiz, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtmalıdır. Yıllık faaliyet raporunda finansal durum, finansal tablolara göre değerlendirilir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 397'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca bağımsız denetime tabi olacak işletmeleri belirleme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. 2018/11597 sayılı BKK'da (ve söz konusu Karar'ın yerini alan 30.11.2022 tarih ve 2022/6434 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı'nda) bağımsız denetime tabi olacak şirketlere ilişkin ölçütler belirlenmiştir. İZULAŞ AŞ bu kapsamda bağımsız denetime tabidir.

Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından alınan ve 19.09.2018 tarih 30540 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kurul Kararı'na göre bağımsız denetime tabi olup Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TFRS) uygulama zorunluluğu bulunmayan işletmelerin münferit ve konsolide finansal tablolarının hazırlanmasında BOBİ FRS'nin uygulanmasına; ancak söz konusu kurum, kuruluş ve işletmelerin isteğe bağlı olarak TFRS'leri uygulayabileceğine karar verilmiştir. Bu minvalde İZULAŞ AŞ, bağımsız denetime tabi olup BOBİ FRS / TFRS'de öngörülen finansal tabloları (Finansal Durum Tablosu, Kar veya Zarar ve Diğer Kapsamlı Gelir Tablosu, Özkaynak Değişim Tablosu ve Nakit Akış Tablosu) hazırlamaktadır.

1.4.3. Şirket Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Gelir tablosu,

- Envanter defteri.

Şirketin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Şirketin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol; bir kurumun yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen ve faaliyetlerin düzenli, etik kurallarına uygun, verimli, tutumlu ve etkin biçimde yürütülmesi; Hesap verme sorumluluğunun gerektirdiği yükümlülüklerin yerine getirilmesi; yürürlükteki mevzuata uyulması; kamu kaynaklarının kayıplara karşı korunması; kurumun amaçlarını gerçekleştirmek suretiyle, kurumun misyonunun yerine getirmesi için makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış olan bütünleyici bir süreçtir.

İZULAŞ AŞ 5018 sayılı Kanun'a tabi olmadığı için bu Kanun ve ikincil mevzuatla getirilen, iç kontrol sistemi, ön mali kontrol, iç denetim, risk değerlendirme, performans ölçüm sistemi gibi iyi yönetim uygulamalarını hayata geçirme, bu sistem ve uygulamaların türevi niteliğindeki çıktıları üretme yükümlülüğü bulunmamaktadır.

İZULAŞ AŞ 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümleri uyarınca kurulmuş olup bu Kanun hükümleri doğrultusunda iç kontrol sistemi değerlendirilmiştir.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun "Yönetim ve temsil" ana başlığı altında yönetim kurulunun görev dağılımını düzenleyen 366'ncı maddesinin ikinci fıkrasında düzenlenen "*Yönetim kurulu, işlerin gidişini izlemek, kendisine sunulacak konularda rapor hazırlamak, kararlarını uygulatmak veya iç denetim amacıyla içlerinde yönetim kurulu üyelerinin de bulunabileceği komiteler ve komisyonlar kurabilir*" hükmü ile şirketlerde denetim komitelerinin kurulması konusunda yönetim kuruluna yetki verilmiş ancak bu düzenleme ile belli bir ölçütü esas alan, bir gereklilik ya da zorunluluk öngörülmemiştir.

Aynı Kanun'un 378'inci maddesinde ise; *“Pay senetleri borsada işlem gören şirketlerde, yönetim kurulu, şirketin varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşüren sebeplerin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemler ile çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla, uzman bir komite kurmak, sistemi çalıştırmak ve geliştirmekle yükümlüdür. Diğer şirketlerde bu komite denetçinin gerekli görüp bunu yönetim kuruluna yazılı olarak bildirmesi hâlinde derhâl kurulur ve ilk raporunu kurulmasını izleyen bir ayın sonunda verir. (2) Komite, yönetim kuruluna her iki ayda bir vereceği raporda durumu değerlendirir, varsa tehlikelere işaret eder, çareleri gösterir. Rapor denetçiye de yollanır”* denilmektedir.

Kanunun söz konusu maddeleri birlikte değerlendirildiğinde, borsada işlem gören şirketlerde iç kontrol sisteminin kurulması zorunluluk iken diğer şirketlerde isteğe bağlı bırakılmıştır. Kanun'un 378'inci maddesinde belirtildiği gibi denetçinin gerekli görüp bunu yazılı olarak yönetim kuruluna bildirmesi halinde iç kontrol sisteminin kurulması diğer şirketlerde de zorunludur.

Bu açıklamalar doğrultusunda İZULAŞ AŞ borsada işlem görme bakımından ve denetçi raporuna dayalı olarak da iç kontrol sistemi kurma zorunluluğu bulunmamaktadır.

Bir yasal zorunlulukla ilişkilendirilmeksizin, mevzuatta ve uluslararası standartlarda yer alan kontrollere ilişkin düzenlemeler doğrultusunda iç kontrollerin değerlendirilmesi mümkündür. Şirketin iç kontrol kapsamındaki uygulamalarına bu bağlamda aşağıda yer verilmiştir.

İZULAŞ AŞ tarafından kurulmuş bir iç kontrol veya iç denetim birimi yoktur. İş akış süreçleri, kalite ve performans prosedürleri, İzmir Büyükşehir Belediyesinin %90'dan fazla hissesine sahip olduğu İZTARIM AŞ bünyesinde kurulan Şirketler Koordinatörlüğü tarafından takip edilmektedir.

Şirketin geçmiş yıl faaliyet gelirleri ile harcamalarını takip etmek, kar-zarar durumunu ortaya koyabilmek adına mevzuat gereği hazırlanması gereken finansal tablolarının mart ayında yapılan Genel Kurula sunulduğu görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

İZULAŞ AŞ'nin 2023 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu Borçlarının Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Gecikme Cezası Ödenmesi

Şirketin, vergi ve Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) borçlarını vadesinde ödemediği ve bu nedenle de gecikme cezası ödediği görülmüştür.

A- Vergi Borcunun Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Gecikme Cezası Ödenmesi

Şirket tarafından vergi borcu vade tarihlerinin geçirilmesi nedeniyle gecikme cezası ödendiği görülmüştür.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Kabul edilmeyen indirimler" başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, kurum kazancının tespitinde bu Kanun'a göre hesaplanan kurumlar vergisi ile her türlü para cezaları, vergi cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizler ile Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizlerinin indirim konusu yapılamayacağı ifade edilmiştir.

Bu şekilde ödenen gecikme cezası ve faizler, Şirket hasılatından indirimi kabul görmeyen giderler olması nedeniyle kurum kazancına ilave edilerek vergi matrahına eklenmektedir. Dolayısıyla yapılan bir gider sonucunda bu tutarın kurum kazancından indirimi kabul edilmemesi ve kurum kazancına ilave edilmesi Şirketin vergi yükünü arttırmaktadır. Bu sebeple kanunen kabul edilmeyen giderler, Şirketin gelirlerinin azalmasına sebep olduğu gibi vergi matrahını da artırmaktadır. Diğer yandan bu giderler dolaylı olarak Şirketin öz sermayesinde de azalışa neden olmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından 2023 yılı içerisinde vergi borcunun vadesinde ödenmemesi nedeniyle 79.241,06 TL tutarında gecikme cezası ödendiği görülmüştür. Yapılan bu ödeme kanunen kabul edilmeyen bir gider olduğundan Şirketin vergi yükünü arttırmakta ve ek bir mali külfet oluşturmaktadır.

Sonuç olarak, Şirket tarafından vergilerin ödenmesinde temerrüde düşülmeyecek şekilde nakit planlamasının yapılması ve gecikme zammı veya faizi şeklinde kanunen kabul edilmeyen gider tutarlarının ortadan kaldırılması gerekmektedir.

B- Sosyal Güvenlik Kurumuna Olan Borçların Vadesinde Ödenmemesi Nedeniyle Gecikme Cezası Ödenmesi

Şirket tarafından SGK'ya olan borçların vade tarihlerinin geçirilmesi nedeniyle gecikme cezası ödendiği görülmüştür.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Kabul edilmeyen indirimler" başlıklı 11'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, kurum kazancının tespitinde bu Kanun'a göre hesaplanan kurumlar vergisi ile her türlü para cezaları, vergi cezaları, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizler ile Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ödenen gecikme faizlerinin indirim konusu yapılamayacağı ifade edilmiştir.

Şirket tarafından bu şekilde ödenen gecikme cezaları, Şirket hasılatından indirimi kabul görmeyen giderler olması nedeniyle kurum kazancına ilave edilerek vergi matrahına eklenmektedir. Dolayısıyla yapılan bir gider sonucunda bu tutarın kurum kazancından indirimi kabul edilmemesi ve kurum kazancına ilave edilmesi Şirketin vergi yükünü arttırmaktadır. Bu sebeple kanunen kabul edilmeyen giderler, Şirketin gelirlerinin azalmasına sebep olduğu gibi vergi matrahını da arttırmaktadır. Diğer yandan bu giderler dolaylı olarak Şirketin öz sermayesinde de azalışa neden olmaktadır.

Yapılan incelemede, Şirket tarafından 2023 yılı içerisinde SGK'ya olan borçların vadesinde ödenmemesi nedeniyle 1.193.118,03 TL tutarında gecikme cezası ödendiği görülmüştür. Yapılan bu ödeme kanunen kabul edilmeyen bir gider olduğundan Şirketin vergi yükünü arttırmakta ve ek bir mali külfet oluşturmaktadır.

Sonuç olarak, Şirket tarafından SGK'ya olan borçların ödenmesinde temerrüde düşülmeyecek şekilde nakit planlamasının yapılması ve gecikme zammı veya faizi şeklinde kanunen kabul edilmeyen gider tutarlarının ortadan kaldırılması gerekmektedir.

BULGU 2: Otobüslerin Toplu Taşıma Hizmetinin Aksamasından Kaynaklanan “Oto Tahsis ve Servis Dışı Kalma Ücreti”nin Tahsil Edilmemesi

İZULAŞ AŞ'ye ait otobüslerin toplu taşıma sırasında karıştıkları kaza vb. olaylar sonrasında oluşan mağduriyetin giderilmesi için alınması gereken “Oto Tahsis ve Servis Dışı Kalma Ücreti” nin kusuru oranında ilgililerden tahsil işlemlerinin yapılmadığı görülmüştür.

Toplu ulaşım hizmetinde uygulanan ücret tarifeleri, İzmir Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Dairesi Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

04.08.2023 tarihinden önce uygulanan ücret tarifesi, UKOME'nin 29.12.2022 tarihli Genel Kurul Toplantısında görüşülmüş, 2022/940 No.lu karar ile 02.01.2023 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur.

UKOME'nin 31.07.2023 tarih ve 2023/481 No.lu Kararı ile Toplu Ulaşım Fiyat Tarifesi yeniden belirlenerek 04.08.2023 tarihinden itibaren uygulamaya konulmuştur.

UKOME tarafından belirlenen toplu ulaşım ücretleri ESHOT ve İZULAŞ AŞ dahil bu alanda faaliyet gösteren bütün toplu ulaşım sistemi içerisindeki kurum ve kuruluşları bağlayıcı niteliktedir.

2023 yılında uygulanan her iki toplu ulaşım fiyat tarifesinde “Oto Tahsis ve Servis Dışı Kalma Ücreti” adı altında bir ücret yer almaktadır. 1 saat üzerinden tarifede yer alan bu bedel, ilk tarife de 1.015,00 TL olarak, ikinci tarifede ise 1.520,00 TL olarak tespit edilmiştir.

Oto tahsis ve servis dışı kalma ücretinin amacı kaza, darp, ızzar vb. sebeplerle idarenin vermiş olduğu toplu ulaşım hizmetinin aksaması sonucu ortaya çıkan servis dışı kalma bedelinin kusuru olan ilgililerden tahsil edilmesini sağlamaktır.

Bu ücreti alan ESHOT'un uygulamasına bakıldığında; kazada servis dışı kalma süresi, kaza yapan ilgili otobüs hattına ait bir parkur süresi olarak belirlenerek saat ücreti üzerinden hesaplanmaktadır. Toplu ulaşım aracının kaza/olay raporu ve kazaya ait tüm evraklar hazırlandıktan sonra söz konusu ücret, kusur oranlarınca hat şoförü personelden ve/veya karşı

taraf araç sürücüsünden tahsil edilmek üzere işleme alınmaktadır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisinde özel sektör hariç tekerlekli toplu taşıma hizmeti ESHOT Genel Müdürlüğü ile Büyükşehir Belediyesinin şirketi olan İZULAŞ AŞ tarafından verilmektedir.

Yapılan incelemede, UKOME tarafından Toplu Ulaşım Fiyat Tarifesinde belirtilen “Oto Tahsis ve Servis Dışı Kalma Ücreti” nin ESHOT tarafından ilgililerden tahsil edilmesine rağmen İZULAŞ AŞ tarafından bu nitelikli bir ücret tahsilatı yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, çeşitli nedenlerle İZULAŞ AŞ’nin vermiş olduğu toplu ulaşım hizmetinin aksaması sonucu ortaya çıkan servis dışı kalma bedelinin kusuru olan ilgililerden tahsil edilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması gerekmektedir.

BULGU 3: Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmet Alımında Sözleşme ve Genel Giderler ile Yüklenici Karının Hatalı Hesaplanması

Şirket tarafından 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin Geçici 24’üncü maddesi uyarınca İzenerji AŞ’den temin edilen “Özel Güvenlik Hizmet Alımı” işinde, asgari işçilik maliyeti kapsamında olmayan ve fiyat farkı olarak ödenmesi gereken toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan giderlerin, sözleşme ve genel giderler ile yüklenici karının hesabında dikkate alındığı görülmüştür.

Belediyeler ve bağlı kuruluşlarında personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında çalışan personelin belediye şirketlerinde işçi statüsüne geçirilmesi konusunda ayrıntılı düzenlemeler, 24.12.2017 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 696 sayılı KHK ile yapılmıştır. Bu kapsamda belediye şirketine yapılacak olan ödemelere ilişkin hükümler ise 09.04.2018 tarih ve 11608 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslar’da yer almaktadır. Belirtilen Usul ve Esaslar’ın 5’inci maddesinin dördüncü fıkrasında;

“İdare tarafından şirkete personel gideri için yapılacak aylık ödemelerin toplamı, hizmet alımı sözleşmesinde öngörülen işçi ücretleri esas alınarak hesaplanan;

a) *Asgari İşçilik maliyeti,*

b) *Asgari işçilik maliyeti üzerinden hesaplanan %4 sözleşme giderleri ve genel giderler,*

c) *İşçilikle bağlantılı aynı giderler,*

ç) *Asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı aynı giderler toplamı üzerinden %7'ye kadar belirlenecek kâr,*

dâhil işçilik giderleri toplamını aşamaz. İşçi ücretlerinin tespitinde asgari ücrette meydana gelen artışlar dikkate alınır. Asgari işçilik maliyeti, sözleşme giderleri ve genel giderler ile işçilikle bağlantılı aynı giderler ve kâr oranı, kamu ihale mevzuatı esas alınarak belirlenir.” hükmü yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin 78'inci maddesinde ise asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı aynı giderlerin tanımı yapılmıştır. Madde metninde, Asgari İşçilik Maliyeti; ihale tarihinde yürürlükte bulunan brüt asgari ücret veya idari şartnamede brüt asgari ücretin yüzde (%) fazlası olarak belirlenen ücret (ulusal bayram ve genel tatil günleri ile fazla çalışma saatlerine ilişkin ücretler dâhil), nakdi yemek ve yol bedeli gibi prime esas kazancın hesabında esas alınan işçiliğe bağlı diğer ödemeler ve işveren sigorta primlerinin toplam tutarı olarak; İşçilikle Bağlantılı Aynı Giderler ise; idari şartnamede işçi sayısı ile bağlantılı olarak teklife dâhil edilmesi öngörülen aynı giderler olarak tanımlanmıştır.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri uyarınca; asgari işçilik maliyeti ve işçilikle bağlantılı aynı giderler toplamı matrah olarak belirlenmiş olup toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan giderler matraha dahil edilmemiştir. Buradan hareketle asgari işçilik maliyeti kapsamında olmayan ve fiyat farkı olarak ödenmesi gereken toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan giderlerin, sözleşme ve genel giderler ile yüklenici karının hesabında dikkate alınmaması gerekmektedir.

Bu doğrultuda yapılan incelemelerde; Şirket tarafından 01.10.2022-30.09.2024 tarihleri arasında kapsayan sözleşme ile İzenerji AŞ'den temin edilen “Özel Güvenlik Hizmet Alımı” işinde, sözleşme ve genel giderler ile yüklenici karının hesabında asgari işçilik maliyetine, toplu iş sözleşmesinden kaynaklanan giderlerin de dahil edildiği ve bu nedenle 2023 yılında 337.908,06 TL tutarında İzenerji AŞ'ye fazla ödeme yapıldığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında, bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Şirketin; personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamındaki işleri için yapacağı hakediş ödemelerinde, mevzuatta belirtilen şartlara uygun olarak hesaplama yapması gerekmektedir.

BULGU 4: Yeminli Mali Müşavirlik ile Bağımsız Denetim Hizmet Alımı İşinin Kamu İhale Kanunu Kapsamı Dışında Gerçekleştirilmesi ve Sözleşmeye Aykırı Ücret Zammı Yapılması

Yeminli mali müşavirlik danışmanlık hizmeti alımı ile bağımsız denetim hizmet alımının, herhangi bir ihale usulü veya doğrudan temin yöntemi kullanılmadan ve mevzuatta belirtilen kanıtlayıcı evraklara yer verilmeden ilgiliyle sözleşme imzalanarak yürütüldüğü ve yapılan sözleşmeye aykırı olarak ücret zammı yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Amaç" başlıklı 1'inci maddesinde, bu Kanun'un amacının, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemek olduğu belirtilmiştir. "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde, belediyelerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit şirketlerin bu Kanun'a tabi olduğu, "Temel İlkeler" başlıklı 5'inci maddesinde ise, idarelerin bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumlu olduğu ifadelerine yer verilmiştir. Diğer yandan Kanun'un 3'üncü maddesinde kanundan istisna olan durumlar, 19'uncu maddesinde ihale usulleri ve 22'nci maddesinde doğrudan temin kapsamında yapılacak alımlar sayılmıştır.

04.03.2009 tarih ve 27519 sayılı Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Danışmanlık hizmetlerinin kapsamı" başlıklı 6'ncı maddesinde, denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetlerin danışmanlık hizmet sunucularından alınacağı ifade edilmiştir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, Şirketin 4734 sayılı Kanun'a tabi bir şirket olduğu, istisna kapsamında olmayan alımlarını ihale usulleriyle veya şartları taşıyorsa doğrudan teminle yapması gerektiği ve yeminli mali müşavirlik hizmetinin danışmanlık hizmet alımı kapsamında olduğu anlaşılmaktadır.

İZULAŞ AŞ, yeminli mali müşavirlik denetim ve tasdik hizmeti ile bağımsız denetim hizmetini 01.01.2020 tarihinden itibaren aynı firma olan ... Bağımsız Denetim ve YMM AŞ'den almaktadır. Her iki hizmet için yapılan iki ayrı sözleşmedeki 2022 yılı sözleşme bedellerine, 25.01.2023 tarih ve 02 No.lu Yönetim Kurulu Kararı gereğince %75 oranında zam uygulanmıştır. Akabinde yıl içerisinde artan enflasyon ülkenin içinde bulunduğu ekonomik şartlar (yüksek enflasyon ve işçilik maliyetleri) gerekçesi ile aylık sözleşme bedellerine 07.08.2023 tarih ve 29 No.lu Karar ile 01.07.2023 tarihinden geçerli olmak üzere %25 oranında zam uygulanmıştır.

Detayı aşağıdaki tabloda gösterildiği üzere, 2023 yılı için firmaya yeminli mali müşavirlik denetim ve tasdik hizmeti olarak 359.731,55 TL (319.761,37+399.701,71/2); bağımsız denetim hizmeti olarak 212.450,63 TL (188.845,00+236.056,25/2) olmak üzere toplamda KDV hariç 572.182,18 TL ödeme yapılmıştır.

Yapılan incelemede;

- İZULAŞ AŞ dahil İzmir Büyükşehir Belediyesinin ortağı olduğu tüm şirketlerin yeminli mali müşavirlik ve bağımsız denetim hizmet alım işini aynı firmadan yapıldığı,
- Firmanın 01.01.2020 yılından bu yana verdiği yeminli mali müşavirlik hizmeti yanında İZULAŞ AŞ'ye bağımsız denetim hizmeti de verdiği,
- Hizmet alımının herhangi bir ihale usulü veya doğrudan temin yöntemi kullanılmadan sözleşme imzalanarak temin edildiği,
- Aşağıdaki tabloda detayı görüleceği üzere, 01.01.2023-31.12.2023 tarihleri için yeminli mali müşavirlik hizmeti için yıllık 319.761,37 TL, bağımsız denetim hizmeti için ise yıllık 188.845,00 TL belirlenmiş olmasına rağmen, 07.08.2023 tarih ve 29 sayılı Yönetim Kurulu Kararı'yla her iki hizmete de sözleşme hükümlerine aykırı olarak %25 oranında zam yapıldığı,
- İZULAŞ AŞ ile ilgili firma arasında imzalanan 23.03.2023 tarihi Yeminli Mali Müşavirlik Denetim ve Tam Tasdik Sözleşmesi'nin "Ücret ve giderler" başlıklı 23'üncü maddesine göre yeminli mali müşavirlik danışmanlık hizmet alımı için sözleşmede belirtilen işlerden dolayı kararlaştırılan ücretin yıllık belirlendiği ve yıl içinde herhangi bir zam yapılacağına ilişkin hüküm bulunmadığı,

Tespit edilmiştir.

Tablo 3: Bağımsız Denetim ve Yeminli Mali Müşavirlik Hizmet Ödemeleri

Bağımsız Denetim ve YMM AŞ	2020	2021	2022	2023 (İlk 6 ay)	2023 (İkinci 6 ay)
Yıllık Tam Tasdik Sözleşme Bedeli (TL)	117.168,00	134.274,53	182.720,78	319.761,37	399.701,71
Zam Oranı (%)	0,00	14,60	36,08	75,00	25,00
Zam Tutarı (TL)	0,00	17.106,53	48.446,25	137.040,59	79.940,34
Yıllık Bağımsız Denetim Sözleşme Bedeli (TL)	69.180,00	79.285,00	107.910,00	188.845,00	236.056,25
Zam Oranı (%)	0,00	14,61	36,10	75,00	25,00
Zam Tutarı (%)	0,00	10.105,00	28.625,00	80.935,00	47.211,25
TOPLAM ÖDEME	186.348,00	213.559,53	290.630,78	572.182,18	

Kamu İdaresi cevabında, Şirketin almış olduğu bağımsız denetim hizmet alımının 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda belirtilen alımlardan olmadığı ifade edilmiştir. Ancak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Kapsam" başlıklı 2'nci maddesinde, belediyelerin doğrudan veya dolaylı olarak birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip buldukları her çeşit şirketin bu Kanun'a tabi olduğu belirtilmiştir. 04.03.2009 tarih ve 27519 sayılı Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nin "Danışmanlık hizmetlerinin kapsamı" başlıklı 6'ncı maddesinde ise denetim ve kontrolörlük gibi teknik, mali, hukuki veya benzeri alanlardaki hizmetlerin danışmanlık hizmet sunucularından alınacağı ifade edilmiştir. Söz konusu mevzuat hükümleri uyarınca Şirketin yapmış olduğu bağımsız denetim hizmet alımının 4734 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak; yukarıda bahsi geçen hizmet alımlarının, Kamu İhale Kanunu'nun öngördüğü usullerde gerçekleştirilmesi ve alıma ilişkin yapılan ücret ödemelerinde sözleşme hükümlerine uygun olarak işlem yapılması gerekmektedir.

BULGU 5: Üstü Açık Tur Otobüslerinin Daha Etkin Kullanılmaması

İZULAŞ AŞ'nin mülkiyetinde bulunan ve üstü açılarak tur otobüsüne çevrilen araçlardan etkin şekilde yararlanılmadığı görülmüştür.

İzmir Büyükşehir Belediyesi projesi olarak üstü açık tur otobüslerinin hizmete alınması kararlaştırılmış ve bu amaçla, 2010 yılında İZULAŞ AŞ mülkiyetinde bulunan bazı otobüsler tadilattan geçerek üstü açık tur aracı haline getirilmiştir.

Bu otobüsler, 15.06.2010 tarihinden itibaren İzmir Metropolüne, özellikle Kruvaziyer gemiler ile gelen turistlerin şehrin tanıtılmasında kullanılmak üzere İzmir Limanı dahil, 17

durak olarak planlanan güzergahta hizmete başlamıştır.

İzmir Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Merkezi (UKOME) tarafından belirlenen güzergaha göre İzmir Turistik Şehir Otobüsleri olarak bir süre hizmet vermişlerdir. Araçlara olan talebin artması ile ilk aşamada 5 otobüs ile başlayan seferler 9'a çıkartılmış, Kruvaziyer gemilerin rota değişiklikleri ve gelen turist sayısındaki azalmadan dolayı 01.06.2016 tarihinden itibaren tur programları iptal edilmiştir.

Bu tarihten itibaren başta İzmir Büyükşehir Belediyesi olmak üzere, ilçe belediyeler, okullar, özel şirket ve spor kulüplerinden gelen talepler doğrultusunda ücret karşılığı kiralama hizmeti vermeye başlanmıştır.

Halen 7 araç, Kruvaziyer gemilerin Mayıs 2022 tarihi itibari ile İzmir'i tekrar plana alması ile yeniden bakımdan geçirilmiş, asli tur programına 09.03.2022 tarihinde alınan UKOME kararı ile 30 euro biniş ücreti ile hizmete hazır hale getirilmiştir.

Bir seyahat şirketinin 2022 yılı içerisinde "Haksız Rekabet Teşkil Etme" gerekçesi ile açmış olduğu davanın sonucunda araçların tur programından çekildiği ancak davanın kesinleşmediği görülmüştür.

Araçlar halen özel tahsis programlarında, sadece İzmir il sınırlarında başta İzmir Büyükşehir Belediyesi olmak üzere, ilçe belediyeler, okullar, özel şirket ve spor kulüplerinden gelen talepler doğrultusunda 01.06.2023 tarihinde alınan Yönetim Kurulu Kararı ile belirlenen günlük kiralama ücreti ile metropol içi 6.000,00 TL, metropol dışı 7.500,00 TL ücret karşılığında hizmet vermek üzere bekletilmektedir.

Otobüs park alanı ve atolyeler bölgesinde yapılan yerinde denetimler sırasında bahsi geçen üstü açık 7 otobüsün atıl şekilde ve açık alanda bekletildiği, kiralama hizmeti amaçlı ise çok az kullanıldığı tespit edilmiştir.

Otobüslerin kullanımları ile elde edilen gelir verilerine bakıldığında, 2023 yılında yalnızca 3 ilçe belediyesi, 1 lise ve birkaç tur firmasının toplamda yalnızca 14 saate tekabül eden kiralama yapıldığı, bu faaliyetlerden dolayı 2023 yılında 93.500,00 TL gelir elde edildiği ve kiralama dışında başkaca bir amaçla kullanım yapılmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında, bulgu konusu olan üstü açık tur otobüslerinin kiralama işlemlerinin daha etkin gerçekleştirileceğini ve buna ilişkin çalışmalar yapılacağını ifade etmiştir.

Sonuç olarak, bir proje kapsamında kamu kaynağı aktarılarak tadilatı yapılan, müteakip defalar bakım ve onarım harcaması ile kullanılabilir hale getirilen bu otobüslerin İzmır gibi turistik bir liman kentinde daha etkin şekilde kullanılması için gerekli çalışmaların ve işbirliklerinin geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>